

HCC SeniorenAcademie

Windows 11

Tips voor Senioren

26 praktische tips voor elke week

Januari – juni 2026

HCC SeniorenAcademie e-book

Voorwoord

Welkom bij Windows 11 Tips voor Senioren.

De computer is voor veel mensen een onmisbaar hulpmiddel geworden. We gebruiken hem voor contact met familie en vrienden, het regelen van bankzaken, het bekijken van foto's, het lezen van nieuws en natuurlijk voor onze hobby's. Windows 11 biedt daarvoor veel mogelijkheden, maar sommige handige functies zijn niet altijd gemakkelijk te vinden.

Met dit e-book wil de HCC SeniorenAcademie laten zien dat Windows 11 helemaal niet ingewikkeld hoeft te zijn. Met kleine aanpassingen kunt u vaak prettiger, veiliger en sneller werken.

Elke week vindt u een praktische tip die u direct kunt toepassen. Soms gaat het om een verborgen functie, soms om een instelling waarmee u meer overzicht krijgt en soms om een handige sneltoets die veel tijd bespaart.

De tips zijn geschreven voor iedereen die graag zelf de controle houdt over zijn of haar computer. U hoeft geen computerexpert te zijn. Rustig stap voor stap werken is voldoende.

Wij hopen dat dit boekje u helpt om nog meer plezier te krijgen in het werken met Windows 11.

Veel computerplezier!

HCC SeniorenAcademie

Samen maken we de digitale wereld begrijpelijker.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Tip 1. Windows Update slim instellen	3
Tip 2. Sneller werken met Snap-indelingen	4
Tip 3. Het verborgen Windows+X-menu gebruiken	5
Tip 4. Gebruik de klembordgeschiedenis	6
Tip 5. Gebruik Concentratiehulp voor meer rust	7
Tip 6. Gebruik de Nachtlamp voor rustiger kijken	8
Tip 7. Pas Widgets aan naar uw wensen	9
Tip 8. Werk slimmer met de Verkenner	10
Tip 9. Maak automatisch opslagruimte vrij	11
Tip 10. Maak eenvoudig schermafbeeldingen	12
Tip 11. Gebruik emoji's en speciale tekens	13
Tip 12. Koppel uw telefoon aan Windows 11	14
Tip 13. Pas de Snelle instellingen aan	15
Tip 14. Meld u veiliger aan met Windows Hello	16
Tip 15. Vind bestanden sneller terug	17
Tip 16. Maak de taakbalk persoonlijk	18
Tip 17. Gebruik meerdere bureaubladen	19
Tip 18. Bescherm uw bestanden met Bestandsgeschiedenis	20
Tip 19. Bespaar energie met Windows 11	21
Tip 20. Leer de belangrijkste sneltoetsen	22
Tip 21. Beheer uw meldingen	23
Tip 22. Kies uw standaardprogramma's	24
Tip 23. Gebruik het Vergrootglas	25
Tip 24. Gebruik spraaktypen in Windows 11	26
Tip 25. Bekijk het energiegebruik van uw computer	27
Tip 26. Houd Windows 11 netjes en snel	28
Bijlagen	
Bijlage 1 — Handige Windows 11 sneltoetsen	29
Bijlage 2 — Belangrijkste Windows-instellingen	32
Bijlage 3 — Windows 11 onderhoudschecklist	34
Bijlage 4 — Over de HCC SeniorenAcademie	35

Tip 1

Windows Update slim instellen

Waarom is dit handig?

Windows 11 krijgt regelmatig updates. Deze updates zorgen ervoor dat uw computer veilig blijft en dat problemen worden opgelost. Veel mensen vinden updates lastig, vooral als de computer ineens opnieuw wil opstarten.

Gelukkig kunt u zelf bepalen wanneer updates worden uitgevoerd.

Zo werkt het

1. Klik op Start.
2. Kies Instellingen.
3. Ga naar Windows Update.
4. Klik op Actieve uren.
5. Geef aan wanneer u de computer meestal gebruikt.

Windows probeert dan buiten deze tijden opnieuw op te starten.

Probeer dit ook eens

Controleer regelmatig of uw computer helemaal is bijgewerkt:

Start → Instellingen → Windows Update → Naar updates zoeken

Een bijgewerkte computer is veiliger.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Zeer eenvoudig

Tijd nodig: Ongeveer 3 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een computer die regelmatig wordt bijgewerkt, blijft langer veilig en betrouwbaar. Stel updates niet maanden uit. Een paar minuten onderhoud voorkomt vaak grotere problemen.

Tip 2

Sneller werken met Snap-indelingen

Waarom is dit handig?

Heeft u weleens meerdere vensters tegelijk openstaan? Bijvoorbeeld een website naast een e-mailbericht, of een foto naast een document?

Met Snap-indelingen kunt u vensters automatisch netjes naast elkaar plaatsen. Dat werkt overzichtelijker en bespaart veel gesleep met de muis.

Zo werkt het

1. Open een programma, bijvoorbeeld Microsoft Edge.
2. Beweeg de muis naar de knop Maximaliseren rechtsboven in het venster.
3. Er verschijnt een overzicht met verschillende indelingen.
4. Kies de gewenste positie.
5. Kies daarna het tweede venster dat u erbij wilt plaatsen.

Windows zet de vensters automatisch netjes naast elkaar.

Handige sneltoets

U kunt ook de toetsen gebruiken:

Windows-toets + pijl links plaatst een venster links op het scherm.

Windows-toets + pijl rechts plaatst een venster rechts op het scherm.

Probeer dit ook eens

Open uw e-mailprogramma en een internetpagina tegelijk. Zet bijvoorbeeld links uw e-mail en rechts een website. U zult merken dat u veel gemakkelijker informatie kunt vergelijken.

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: Ongeveer 2 minuten

Tip 3

Het verborgen Windows+X-menu gebruiken

Waarom is dit handig?

Windows 11 heeft veel instellingen verspreid over verschillende plaatsen. Er is echter een handig verborgen menu waarmee u snel bij belangrijke onderdelen komt. Dit menu heet het Power User-menu of het Windows+X-menu.

Zo werkt het

1. Druk tegelijk op:

Windows-toets + X

- Links onderin het scherm verschijnt een menu.
- U ziet onder andere:
- Instellingen
- Apparaatbeheer
- Taakbeheer
- Schijfbeheer
- Windows Terminal
- Systeem

Waarom is dit handig? Bij problemen met de computer kunt u hier snel belangrijke hulpmiddelen openen.

Bijvoorbeeld:

Taakbeheer Hiermee ziet u welke programma's actief zijn.

Apparaatbeheer Hier controleert u of uw printer, muis of andere apparaten goed werken.

Probeer dit ook eens Klik met de rechtermuisknop op de Startknop. U krijgt precies hetzelfde menu.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 30 seconden

Tip 4

Gebruik de klembordgeschiedenis

Waarom is dit handig?

Iedereen gebruikt wel eens Kopiëren en Plakken.

U selecteert een stukje tekst, drukt op:

Ctrl + C

en plakt het daarna met:

Ctrl + V

Maar wist u dat Windows 11 meerdere gekopieerde onderdelen kan bewaren?

Dat heet de klembordgeschiedenis.

Zo schakelt u dit in

1. Druk op:

Windows-toets + V

1. Er verschijnt een venster.
2. Klik op Inschakelen.

Vanaf dat moment bewaart Windows meerdere gekopieerde teksten en afbeeldingen.

Zo gebruikt u het

Druk opnieuw op:

Windows + V

U ziet nu een lijst met eerder gekopieerde onderdelen.

Klik op een onderdeel om het opnieuw te gebruiken.

Probeer dit ook eens

Kopieer drie verschillende stukjes tekst uit een website.

Open daarna een e-mailbericht en gebruik:

Windows + V

U kunt nu kiezen welk stukje tekst u wilt invoegen.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 1 minuut

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Deze functie is vooral handig bij het schrijven van e-mails, artikelen of berichten. U hoeft minder vaak heen en weer te schakelen tussen programma's.

Tip 5

Gebruik Concentratiehulp voor meer rust

Waarom is dit handig?

Tijdens het werken op de computer verschijnen regelmatig meldingen. Een nieuw e-mailbericht, een update of een herinnering kan u afleiden.

Met Concentratiehulp bepaalt u zelf wanneer Windows u wel of geen meldingen laat zien.

Zo stelt u dit in

1. Klik op Start.
2. Kies Instellingen.
3. Ga naar Systeem.
4. Kies Meldingen.
5. Stel Niet storen of de instellingen voor meldingen in.

Wanneer is dit handig?

Bijvoorbeeld wanneer u:

- rustig een brief wilt schrijven;
- foto's wilt bekijken;
- een online presentatie volgt;
- een film kijkt.

Probeer dit ook eens

Schakel meldingen tijdelijk uit tijdens een taak waarbij u niet gestoord wilt worden.

U merkt vaak direct hoeveel rustiger werken wordt.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 2 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een computer hoort u te helpen, niet steeds uw aandacht op te eisen. Stel meldingen zo in dat ze voor u werken.

Tip 6

Gebruik de Nachtlamp voor rustiger kijken

Waarom is dit handig?

Veel mensen gebruiken hun computer ook in de avonduren. Het felle blauwe licht van een beeldscherm kan dan soms onrustig aanvoelen voor de ogen.

Windows 11 heeft een handige functie: Nachtlamp.

Deze functie maakt het scherm warmer van kleur, waardoor het prettiger kan zijn om 's avonds te werken.

Zo schakelt u Nachtlamp in

1. Klik op Start.
2. Kies Instellingen.
3. Ga naar Systeem.
4. Kies Beeldscherm.
5. Zet Nachtlamp aan.

U kunt ook instellen dat Nachtlamp automatisch wordt ingeschakeld op bepaalde tijden.

Probeer dit ook eens

Stel Nachtlamp bijvoorbeeld in vanaf zonsondergang tot zonsopgang. Windows past de instelling dan automatisch aan.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Zeer eenvoudig

Tijd nodig: Ongeveer 2 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een prettig ingesteld scherm zorgt ervoor dat u langer comfortabel kunt werken. Neem ook regelmatig een korte pauze en kijk even weg van het scherm.

Tip 7

Pas Widgets aan naar uw wensen

Waarom is dit handig?

Windows 11 heeft een speciaal scherm met Widgets. Hier vindt u bijvoorbeeld:

- het weer;
- nieuws;
- agenda;
- verkeersinformatie;
- sportinformatie.

Niet iedereen gebruikt deze functie, maar met de juiste instellingen kan het een handig overzicht zijn.

Zo opent u Widgets

1. Klik op het Widget-pictogram op de taakbalk.
2. U ziet verschillende informatiekaarten.
3. Klik op de drie puntjes bij een widget.
4. Kies Aanpassen, Verbergen of Verwijderen.

Handige voorbeelden

Een senior kan bijvoorbeeld toevoegen:

☒ Het weerbericht ☒ Agenda-afspraken ☒ Verkeer voor onderweg

Probeer dit ook eens

Verwijder onderwerpen die u niet interessant vindt. Een rustig overzicht werkt prettiger dan een scherm vol informatie.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 3 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Meer informatie is niet altijd beter. Kies alleen wat u echt gebruikt.

Tip 8

Werk slimmer met de Verkenner

Waarom is dit handig?

De Verkenner is het programma waarmee u bestanden en mappen op uw computer terugvindt.

Veel mensen gebruiken hem dagelijks, maar Windows 11 heeft enkele handige verbeteringen toegevoegd.

Zo opent u de Verkenner

Gebruik:

Windows-toets + E

De Verkenner opent direct.

Handige mogelijkheden

Snelle toegang

Veelgebruikte mappen kunt u vastmaken zodat u ze snel terugvindt.

Klik met de rechtermuisknop op een map en kies:

Aan Snelle toegang vastmaken

Tabbladen gebruiken

Net als in een internetbrowser kunt u meerdere locaties openen in één venster.

Klik op het + teken om een nieuw tabblad te openen.

Probeer dit ook eens

Maak een map "Belangrijk" waarin u bijvoorbeeld bewaart:

- documenten;
- belastinggegevens;
- handleidingen;
- foto's.

Een goede mappenstructuur voorkomt zoeken.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een opgeruimde computer werkt prettiger. Neem af en toe de tijd om bestanden netjes te ordenen.

Tip 9

Maak automatisch opslagruimte vrij

Waarom is dit handig?

Na verloop van tijd raakt een computer gevuld met tijdelijke bestanden. Denk aan:

- oude installatiebestanden;
- tijdelijke internetbestanden;
- bestanden uit de prullenbak.

Windows 11 heeft hiervoor Opslaginzicht.

Zo stelt u dit in

1. Klik op Start.
2. Ga naar Instellingen.
3. Kies Systeem.
4. Kies Opslag.
5. Zet Opslaginzicht aan.

Windows ruimt dan automatisch bepaalde tijdelijke bestanden op.

Probeer dit ook eens

Bekijk welke onderdelen de meeste ruimte gebruiken.

Ga naar:

Instellingen → Systeem → Opslag

U ziet bijvoorbeeld hoeveel ruimte wordt gebruikt door:

- Apps;
- Documenten;
- Afbeeldingen;
- Tijdelijke bestanden.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een volle harde schijf kan uw computer trager maken. Een beetje regelmatig onderhoud houdt Windows soepel.

Tip 10

Maak eenvoudig schermafbeeldingen

Waarom is dit handig?

Soms wilt u iets bewaren wat u op het scherm ziet. Bijvoorbeeld:

- een foutmelding;
- een mooie afbeelding;
- een bevestiging van een bestelling;
- een uitleg voor iemand anders.

Windows 11 heeft hiervoor een ingebouwd hulpmiddel.

De snelste manier

Druk tegelijk op:

Windows-toets + Shift + S

Het scherm wordt iets donkerder.

U kunt daarna met de muis het gedeelte selecteren dat u wilt bewaren.

Andere mogelijkheid

Open het programma:

Knipprogramma

Hiermee kunt u ook instellen of u een vertraging wilt gebruiken.

Probeer dit ook eens

Maak een schermafbeelding van een handige instelling en bewaar deze in een map "Computer tips".

Dat kan later erg handig zijn.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Zeer eenvoudig

Tijd nodig: 1 minuut

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een schermafbeelding zegt soms meer dan een lange uitleg. Het is ook een handige manier om iemand op afstand te helpen.

Tip 11

Gebruik emoji's en speciale tekens

Waarom is dit handig?

Bij het schrijven van e-mails, berichten en documenten gebruiken we steeds vaker symbolen en emoji's. Denk aan een ❤️, een vinkje ✓ of een pijl →.

Windows 11 heeft hiervoor een handig ingebouwd venster.

Zo opent u het emoji-venster

Druk tegelijk op:

Windows-toets + . (punt)

Er verschijnt een venster met:

- emoji's;
- symbolen;
- speciale tekens;
- GIF-afbeeldingen.

Klik op het gewenste teken om het in te voegen.

Handige voorbeelden

U kunt bijvoorbeeld gebruiken:

✓ voor een checklist ★ voor een favoriet onderwerp € voor een bedrag © voor auteursrecht

Probeer dit ook eens

Open een e-mailbericht en probeer een paar symbolen toe te voegen.

U hoeft speciale tekens dus niet meer via internet op te zoeken.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Zeer eenvoudig

Tijd nodig: 30 seconden

Tip van de HCC SeniorenAcademie

De sneltoets Windows + punt is een kleine functie, maar veel mensen gebruiken hem dagelijks zodra ze hem ontdekt hebben.

Tip 12

Koppel uw telefoon aan Windows 11

Waarom is dit handig?

Uw smartphone en computer kunnen steeds beter samenwerken.

Met de app Telefoonkoppeling kunt u bijvoorbeeld:

- foto's bekijken op uw computer;
- sms-berichten lezen en versturen;
- meldingen van uw telefoon zien;
- soms zelfs apps gebruiken vanaf uw pc.

Voor Android-gebruikers is dit een handige manier om telefoon en computer te verbinden.

Zo stelt u dit in

1. Open Start.
2. Zoek naar Telefoonkoppeling.
3. Open de app.
4. Volg de stappen op het scherm.
5. Installeer eventueel de app Link naar Windows op uw telefoon.

Probeer dit ook eens

Maak een foto met uw telefoon en bekijk deze daarna direct op uw computer.

Dat scheelt vaak het heen en weer sturen van foto's via e-mail.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemiddeld

Tijd nodig: 10 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een goede samenwerking tussen smartphone en computer maakt digitaal werken een stuk gemakkelijker.

Tip 13

Pas de Snelle instellingen aan

Waarom is dit handig?

Rechts onderin Windows 11 vindt u de Snelle instellingen. Hiermee kunt u veelgebruikte functies snel aan- of uitzetten.

Bijvoorbeeld:

- wifi;
- bluetooth;
- vliegtuigstand;
- helderheid;
- volume.

Zo gebruikt u dit

1. Klik rechtsonder op het scherm op het gebied met:
 - wifi;
 - geluid;
 - batterij.
1. Het paneel met snelle instellingen verschijnt.
2. Klik op het potloodje om onderdelen aan te passen.

Handige instellingen om toe te voegen

Veel gebruikers vinden deze handig:

✓ Nachtlamp ✓ Bluetooth ✓ Energiebesparing ✓ Mobiele hotspot

Probeer dit ook eens

Verwijder functies die u nooit gebruikt. Een rustig overzicht werkt prettiger.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 2 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Zet de functies die u vaak gebruikt letterlijk binnen handbereik.

Tip 14

Meld u veiliger aan met Windows Hello

Waarom is dit handig?

Een sterk wachtwoord is belangrijk, maar het onthouden van veel wachtwoorden is lastig.

Windows 11 biedt Windows Hello. Hiermee kunt u zich aanmelden met bijvoorbeeld:

- een pincode;
- uw vingerafdruk;
- gezichtsherkenning (als uw computer dit ondersteunt).

Zo stelt u Windows Hello in

1. Ga naar Start.
2. Kies Instellingen.
3. Ga naar Accounts.
4. Kies Aanmeldingsopties.
5. Stel een pincode of andere methode in.

Waarom is een pincode veilig?

Een Windows Hello-pincode wordt gekoppeld aan uw eigen computer. Deze is dus niet hetzelfde als een wachtwoord dat ergens online wordt opgeslagen.

Probeer dit ook eens

Stel een eenvoudige maar veilige pincode in die u goed kunt onthouden.

Gebruik liever geen:

- 1234;
- 0000;
- uw geboortjaar.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemiddeld

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Gemakkelijk aanmelden en goede beveiliging kunnen prima samengaan.

Tip 15

Vind bestanden sneller terug

Waarom is dit handig?

Iedereen kent het probleem: "Waar heb ik dat bestand ook alweer opgeslagen?"

Windows 11 heeft verschillende manieren om snel iets terug te vinden.

Gebruik Zoeken

1. Klik op Start.
2. Typ een zoekwoord.

Windows zoekt in:

- programma's;
- bestanden;
- instellingen.

Handige zoektermen

Zoek bijvoorbeeld op:

- een deel van de bestandsnaam;
- een datum;
- een onderwerp.

Gebruik ook Verkenner

Open een map en gebruik het zoekvak rechtsboven.

Windows zoekt dan alleen binnen die map.

Probeer dit ook eens

Maak vaste mappen voor onderwerpen zoals:

 Foto's Documenten Hobby Belasting HCC

Een vaste plek voorkomt veel zoekwerk.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 5 minuten

Tip 16

Maak de taakbalk persoonlijk

Waarom is dit handig?

De taakbalk onderaan het scherm is één van de meest gebruikte onderdelen van Windows 11.

Hier staan programma's die u vaak gebruikt. Door de taakbalk aan te passen, maakt u Windows overzichtelijker en sneller.

Programma's vastmaken

1. Open het programma dat u vaak gebruikt.
2. Klik met de rechtermuisknop op het pictogram in de taakbalk.
3. Kies:

Aan de taakbalk vastmaken

Het programma blijft nu altijd zichtbaar.

Handige programma's om vast te zetten

Veel senioren vinden deze handig:

✓ Verkenner ✓ Internetbrowser ✓ E-mailprogramma ✓ Foto's ✓ Word of LibreOffice

Taakbalk aanpassen

Ga naar:

Start → Instellingen → Persoonlijke instellingen → Taakbalk

Hier kunt u onder andere aanpassen:

- welke pictogrammen zichtbaar zijn;
- waar onderdelen staan;
- welke functies u gebruikt.

Probeer dit ook eens

Verwijder programma's uit de taakbalk die u nooit gebruikt. Een rustige taakbalk geeft meer overzicht.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Uw computer is persoonlijk. Richt Windows zo in dat u snel vindt wat u nodig hebt.

Tip 17

Gebruik meerdere bureaubladen

Waarom is dit handig?

Veel mensen gebruiken de computer voor verschillende dingen:

- administratie;
- hobby's;
- foto's;
- internet;
- vrijwilligerswerk.

Met virtuele bureaubladen kunt u deze werkzaamheden van elkaar scheiden.

Zo maakt u een nieuw bureaublad

Druk op:

Windows-toets + Tab

Bovenin verschijnt een overzicht.

Klik op:

Nieuw bureaublad

U krijgt een tweede werkblad.

Voorbeeld

Bureaublad 1: 📁 Dagelijks gebruik

Bureaublad 2: 🖼️ Foto's bewerken

Bureaublad 3: ✈️ Hobby of vereniging

Wisselen tussen bureaubladen

Gebruik:

Windows-toets + Ctrl + pijl links/rechts

Probeer dit ook eens Maak één bureaublad voor privégebruik en één voor uw hobby of vrijwilligerswerk.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemiddeld

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een opgeruimde digitale werkplek geeft vaak net zoveel rust als een opgeruimd bureau.

Tip 18

Bescherm uw bestanden met Bestandsgeschiedenis

Waarom is dit handig?

Een computer kan kapotgaan. Ook kunnen bestanden per ongeluk worden verwijderd.

Met Bestandsgeschiedenis maakt Windows automatisch kopieën van uw persoonlijke bestanden.

Bijvoorbeeld van:

- documenten;
- foto's;
- muziek;
- video's.

Wat heeft u nodig?

Een externe harde schijf of USB-schijf.

Deze sluit u aan op de computer.

Zo stelt u dit in

1. Open Start.
2. Zoek naar:

Configuratiescherm

1. Kies:

Systeem en beveiliging

1. Kies:

Bestandsgeschiedenis

1. Schakel de functie in.

Probeer dit ook eens

Controleer welke bestanden worden opgeslagen en hoe vaak de back-up wordt gemaakt.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemiddeld

Tijd nodig: 15 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een back-up lijkt vaak overbodig, totdat u hem nodig hebt. Dan blijkt hij onmisbaar.

Tip 19

Bespaar energie met Windows 11

Waarom is dit handig?

Windows 11 kan helpen om energie te besparen. Dat is beter voor het milieu én kan handig zijn bij laptops.

U kunt instellen wanneer het scherm uitgaat en wanneer de computer in de slaapstand gaat.

Zo past u dit aan

1. Ga naar:

Start → Instellingen

1. Kies:

Systeem

1. Kies:

Energie en batterij

Hier vindt u instellingen voor:

- scherm uitschakelen;
- slaapstand;
- energiebesparing.

Handige instelling

Voor een gewone thuiscomputer is bijvoorbeeld prettig:

- scherm uit na enkele minuten;
- slaapstand na langere tijd.

Probeer dit ook eens

Bekijk hoeveel energie uw computer gebruikt.

U vindt dit via:

Instellingen → Systeem → Energie en batterij

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een computer die automatisch zuiniger werkt, vraagt minder aandacht en gebruikt minder stroom.

Tip 20

Leer de belangrijkste sneltoetsen

Waarom is dit handig?

Met sneltoetsen kunt u veel sneller werken. U hoeft niet steeds menu's te openen.

Hier zijn enkele toetsen die iedereen zou moeten kennen.

De belangrijkste sneltoetsen

Ctrl + C Kopiëren

Ctrl + V Plakken

Ctrl + X Knippen

Ctrl + Z Ongedaan maken

Ctrl + A Alles selecteren

Ctrl + S Opslaan

Windows + E Bestandsverkenner openen

Windows + L Computer vergrendelen

Windows + D Bureaublad tonen

Alt + Tab Wisselen tussen programma's

Probeer dit ook eens

Gebruik deze week elke dag één nieuwe sneltoets. Na een paar weken werkt u merkbaar sneller.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: Enkele minuten oefenen

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Sneltoetsen lijken in het begin misschien lastig, maar ze worden vanzelf een gewoonte.

Tip 21

Beheer uw meldingen

Waarom is dit handig?

Windows 11 kan u op allerlei momenten meldingen laten zien. Bijvoorbeeld:

- nieuwe e-mails;
- agenda-afspraken;
- updates;
- berichten van apps.

Handig, maar soms ook storend.

U bepaalt zelf welke meldingen u wilt ontvangen.

Zo past u meldingen aan

1. Klik op Start.
2. Kies Instellingen.
3. Ga naar Systeem.
4. Kies Meldingen.

Hier ziet u welke programma's meldingen mogen sturen.

Handige keuzes

U kunt bijvoorbeeld:

✓ meldingen van belangrijke apps aan laten staan; ✓ meldingen van minder belangrijke apps uitschakelen; ✓ geluiden van meldingen uitzetten.

Probeer dit ook eens

Loop de lijst met apps rustig door. U zult waarschijnlijk programma's tegenkomen waarvan u niet wist dat ze meldingen mochten sturen.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een computer die minder vaak onderbreekt, werkt prettiger. Kies bewust welke informatie uw aandacht verdient.

Tip 22

Kies uw standaardprogramma's

Waarom is dit handig?

Windows 11 bepaalt soms automatisch welk programma wordt gebruikt om een bestand te openen.

Een PDF-bestand kan bijvoorbeeld openen in een programma dat u niet prettig vindt. Of foto's openen in een andere app dan u gewend bent.

U kunt dit zelf aanpassen.

Zo wijzigt u standaardapps

1. Ga naar:

Start → Instellingen

1. Kies:

Apps

1. Kies:

Standaard-apps

1. Zoek het bestandstype of programma dat u wilt aanpassen.

Voorbeelden

U kunt instellen:

- welke browser websites opent;
- welk programma foto's opent;
- welk programma PDF-bestanden opent.

Probeer dit ook eens

Kies uw favoriete programma's als standaard. Dat voorkomt iedere keer opnieuw kiezen.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemiddeld

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

De computer moet zich aanpassen aan u, niet andersom.

Tip 23

Gebruik het Vergrootglas

Waarom is dit handig?

Niet iedereen ziet kleine teksten even gemakkelijk. Windows 11 heeft daarom een ingebouwd hulpmiddel: het Vergrootglas.

Hiermee kunt u onderdelen op het scherm groter maken.

Zo opent u het Vergrootglas

Druk op:

Windows-toets + +

Het scherm wordt groter.

Met:

Windows-toets + -

maakt u het weer kleiner.

Instellingen aanpassen

Ga naar:

Instellingen → Toegankelijkheid → Vergrootglas

Hier kunt u onder andere instellen:

- vergrotingsniveau;
- weergavetype;
- snelheid.

Probeer dit ook eens

Gebruik het Vergrootglas bij het lezen van kleine teksten op websites.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Zeer eenvoudig

Tijd nodig: 1 minuut

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een computer die goed leesbaar is, maakt digitaal werken veel comfortabeler.

Tip 24

Gebruik spraaktypen in Windows 11

Waarom is dit handig?

Soms is typen niet de prettigste manier om tekst te maken. Windows 11 kan gesproken woorden automatisch omzetten naar tekst.

Deze functie heet Spraaktypen.

Zo gebruikt u dit

Druk op:

Windows-toets + H

Er verschijnt een klein venster.

Begin met spreken en Windows zet uw woorden om in tekst.

Waar werkt dit?

Bijvoorbeeld in:

- Word;
- e-mail;
- tekstverwerkers;
- zoekvelden.

Handige tips

Spreek rustig en duidelijk.

Gebruik woorden zoals:

"komma"

of

"nieuwe regel"

voor een betere opmaak.

Probeer dit ook eens

Dicteer een korte e-mail in plaats van deze volledig te typen.

Moeilijkheidsgraad: ★★☆☆☆ Gemiddeld

Tijd nodig: 5 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Spraaktypen is vooral handig voor langere teksten en voor mensen die liever praten dan typen.

Tip 25

Bekijk het energiegebruik van uw computer

Waarom is dit handig?

Windows 11 kan laten zien welke onderdelen veel energie gebruiken. Vooral bij laptops is dit interessant.

U krijgt inzicht in:

- batterijgebruik;
- actieve apps;
- energiebesparing.

Zo bekijkt u dit

1. Open:

Start

1. Kies:

Instellingen

1. Ga naar:

Systeem → Energie en batterij

Hier ziet u informatie over het energiegebruik.

Handige toepassing

Een programma dat veel energie gebruikt, kunt u afsluiten als u het niet nodig hebt.

Probeer dit ook eens

Controleer na een paar dagen welke apps de meeste energie vragen.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 3 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Door bewust om te gaan met energie gaat uw batterij langer mee en werkt uw computer efficiënter.

Tip 26

Houd Windows 11 netjes en snel

Waarom is dit handig?

Een computer wordt in de loop van de tijd vaak trager. Dat komt meestal door:

- te veel programma's;
- volle opslag;
- ongebruikte apps;
- een rommelige mapstructuur.

Met een paar eenvoudige gewoontes houdt u Windows prettig in gebruik.

Een paar keer per jaar controleren

✓ Verwijder programma's die u niet gebruikt. ✓ Ruim tijdelijke bestanden op. ✓ Controleer uw downloadmap. ✓ Maak een back-up van belangrijke bestanden. ✓ Installeer updates.

Programma's verwijderen

Ga naar:

Instellingen → Apps → Geïnstalleerde apps

Kies een programma en klik op:

Verwijderen

Probeer dit ook eens

Plan ieder kwartaal een klein "onderhoudsmoment" voor uw computer.

Een kwartiertje onderhoud voorkomt vaak grotere problemen.

Moeilijkheidsgraad: ★☆☆☆☆ Gemakkelijk

Tijd nodig: 15 minuten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Een computer heeft net als een fiets of auto af en toe onderhoud nodig. Een beetje aandacht zorgt voor jarenlang plezier.

Bijlage 1

De 30 handigste Windows 11-sneltoetsen

Sneltoetsen maken het werken met de computer vaak gemakkelijker. U hoeft minder te zoeken in menu's en kunt veel handelingen sneller uitvoeren.

Algemeen gebruik

Sneltoets	Functie
Ctrl + C	Kopiëren
Ctrl + V	Plakken
Ctrl + X	Knippen
Ctrl + Z	Ongedaan maken
Ctrl + Y	Opnieuw uitvoeren
Ctrl + A	Alles selecteren
Ctrl + S	Opslaan
Ctrl + P	Afdrukken
Ctrl + F	Zoeken
Alt + Tab	Wisselen tussen programma's

Windows-sneltoetsen

Sneltoets	Functie
Windows + E	Verkenner openen
Windows + I	Instellingen openen
Windows + L	Computer vergrendelen

Sneltoets	Functie
Windows + D	Bureaublad tonen
Windows + V	Klembordgeschiedenis openen
Windows + H	Spraaktypen starten
Windows + Shift + S	Schermafbeelding maken
Windows + Tab	Overzicht geopende vensters
Windows + R	Uitvoeren openen
Windows + X	Snelmenu openen

Handige vensterfuncties

Sneltoets	Functie
Windows + ←	Venster links plaatsen
Windows + →	Venster rechts plaatsen
Windows + ↑	Venster maximaliseren
Windows + ↓	Venster verkleinen
Alt + F4	Programma sluiten

Toegankelijkheid

Sneltoets	Functie
Windows + +	Vergrootglas groter
Windows + -	Vergrootglas kleiner

Sneltoets	Functie
Windows + Esc	Vergrootglas afsluiten

Tip van de HCC SeniorenAcademie

U hoeft niet alle sneltoetsen tegelijk te leren. Kies er iedere week één uit. Na verloop van tijd gebruikt u ze automatisch.

Bijlage 2

Belangrijkste Windows 11-instellingen

Windows 11 heeft veel instellingen. Hieronder vindt u de belangrijkste onderdelen.

Systeem

- Beeldscherminstellingen
- Geluid
- Energie en batterij
- Opslag
- Klembord
- Extern bureaublad

Bluetooth en apparaten

- muis
- toetsenbord
- printer
- hoofdtelefoon
- telefoonverbinding

Netwerk en internet

- wifi
- internetverbinding
- VPN
- mobiele hotspot

Persoonlijke instellingen

- achtergrond
- kleuren
- thema's
- taakbalk
- Startmenu

Apps

- geïnstalleerde programma's
- standaardapps
- apps verwijderen

Accounts

- Microsoft-account
- aanmelden
- Windows Hello
- synchronisatie

Privacy en beveiliging

- Windows-beveiliging

- antivirus
- machtigingen
- privacy-instellingen

Windows Update

- updates
- beveiligingsupdates
- nieuwe functies

Bijlage 3

Windows 11 onderhoudschecklist

Een paar eenvoudige controles houden uw computer gezond.

Elke maand

- ☐ Controleer Windows Updates
- ☐ Leeg eventueel de prullenbak
- ☐ Controleer de map Downloads
- ☐ Maak belangrijke bestanden veilig

Iedere drie maanden

- ☐ Verwijder programma's die u niet gebruikt
- ☐ Controleer opslagruimte
- ☐ Controleer uw back-up
- ☐ Werk uw wachtwoorden bij waar nodig

Eén keer per jaar

- ☐ Controleer privacy-instellingen
- ☐ Controleer aangesloten apparaten
- ☐ Maak een grote opruimronde
- ☐ Bekijk of uw computer nog past bij uw gebruik

Tip van de HCC SeniorenAcademie

Goed computeronderhoud hoeft niet ingewikkeld te zijn. Een kwartiertje aandacht per maand voorkomt veel problemen.

Bijlage 4

Over de HCC SeniorenAcademie

De digitale wereld verandert snel. Nieuwe apparaten, programma's en online diensten bieden veel mogelijkheden, maar kunnen soms ook vragen oproepen.

De HCC SeniorenAcademie helpt senioren om met vertrouwen gebruik te maken van de digitale mogelijkheden.

Wij bieden:

- praktische uitleg
- bijeenkomsten
- artikelen
- workshops
- ondersteuning door enthousiaste vrijwilligers

Of het nu gaat om Windows, smartphones, tablets, internetveiligheid of digitale vaardigheden: samen maken we technologie begrijpelijk.

Meer informatie:

seniorenacademie.hcc.nl

Ook interessant:

android.hcc.nl

voor alles over Android smartphones en tablets.